

**ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ:
ಒಂದು ಸಮನ್ವಯ ಅಧ್ಯಯನ
ಬಸವರಾಜ ಎಂ. ಜನಗೌಡ**

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ,
ಕೆ.ಎಲ್.ಇ. ಸಂಸ್ಥೆಯ ಜಿ.ಐ. ಬಾಗೇವಾಡಿ ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ
ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಬೆಳಗಾವಿ.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18332704>

ABSTRACT:

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ವೇದಗಳು, ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು, ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬೌದ್ಧ-ಜೈನ ತತ್ವಗಳು ಹಾಗೂ ಜನಪದ ಜ್ಞಾನ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಶಿಸ್ತಿಗೆ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿವೆ. ಈ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಕೇವಲ ಧಾರ್ಮಿಕ ಅಥವಾ ತತ್ವಚಿಂತನೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪರಿಸರ, ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಗ್ರ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಅಳವಡಿಕೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಲೇಖನವು ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ಅದರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅದರ ಸಮನ್ವಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020ರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

KEYWORDS:

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ, ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ, ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ.

ಭಾರತವು ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲೊಂದು. ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಮೃದ್ಧ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೇ ಶಿಕ್ಷಣವು ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನವಾಗಿತ್ತು. ವೇದ, ಉಪನಿಷತ್ತು, ಪುರಾಣ, ದರ್ಶನ, ಆಗಮ, ವಚನ ಹಾಗೂ ಜನಪದ ಜ್ಞಾನಗಳು ಭಾರತೀಯ ಚಿಂತನೆಯ ಕೇಂದ್ರಬಿಂದುವಾಗಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ಕ್ರಮೇಣ ದೂರವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇಂದು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020ರ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ, ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆ ಹಾಗೂ ದೇಶೀ ತತ್ತ್ವ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಅಳವಡಿಕೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಏಕಾಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯ ಚಿಂತನಾ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ತಾತ್ತ್ವಿಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯವು ಗುಣಾತ್ಮಕ, ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಲೇಖನ ನಿರ್ಣಯಿಸುತ್ತದೆ.

1. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ನೆಲೆ

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ನೆಲೆ ಮಾನವ ಜೀವನವನ್ನು ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಅರ್ಥೈಸುವ ಚಿಂತನಾ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೇವಲ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಥವಾ ತರ್ಕಾಧಾರಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಅನುಭವ, ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿತವಾದ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವು ಜೀವನ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಸಾಧನವಾಗಿದ್ದು, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಂತರಿಕ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಮಾಜೋನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಮಾರ್ಗವೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಭಾರತೀಯತೆ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನಶಾಖೆಯ ವಿವಿಧತೆಯ ಮಜಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞಾನಶಿಷ್ಟನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ತಾತ್ತ್ವಿಕ ಭೂಮಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಪುರಾತನ ವೇದ-ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿದ್ದು, ಬ್ರಹ್ಮ, ಆತ್ಮ, ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಮೋಕ್ಷ ಎಂಬ ತತ್ತ್ವಗಳ

ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನೋತ್ಪಾದನೆಯ ಪರಮ ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ಉಪನಿಷತ್ತಿನ “ಆತ್ಮವಿದ್ಯೆ” ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸ್ವಪರಿಚಯದ ಸಾಧನವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆಗಳು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಜೀವನಾನುಭವದೊಂದಿಗೆ ಬೆಸೆದು ಸಮಾಜಮುಖಿ ಚಿಂತನೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತವೆ. ವಚನಕಾರರು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೇವಲ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಲ್ಪಕೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ, ನೈತಿಕ ಶುದ್ಧತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಾಧನವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ ಜ್ಞಾನವು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸ್ಥಳೀಯ ಜೀವನಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯದ ಸಂಯುಕ್ತ ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆ ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಲು ಬೌದ್ಧಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

2. ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ: ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳು

ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವು ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ, ವಿಜ್ಞಾನೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತೀಕರಣದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಬೆಳೆಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಉದ್ಯೋಗಮುಖಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಿನ್ಯಾಸ, ಮಾನದಂಡಾಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ, ಕಲಿಕಾಫಲಿತಾಂಶ ಆಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಸಹಿತ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿನ ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ತರ್ಕಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುತ್ತವೆ.

ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸ್ವರೂಪವು ಬಹುಪಾಲು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಮಾದರಿಗಳಿಂದ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುವುದು ಅದರ ಮೂಲ ಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾದರಿಗಳು ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಅನುಭವಾಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ಅಪ್ರಮುಖಗೊಳಿಸಿವೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಜಾಗತಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಮಿತಿ ಎಂದರೆ ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು

ವಿಭಾಗೀಕರಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಕಲಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಅಂದರೆ ಏಕಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಈ ವಿಧಾನವು ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ತತ್ವನಿರಪೇಕ್ಷವಾಗಿ ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯಂತೆ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಜೀವನಕೇಂದ್ರಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಶಿಕ್ಷಣವು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಲು ವಿಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪರಿಕ್ಷಾಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದ್ದು, ಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಅನುಭವಾಧಾರಿತ ಜ್ಞಾನ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಅಳಿಯುವಲ್ಲಿ ಈ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಸೀಮಿತವಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯಿಂದ ಪ್ರಮಾಣಪತ್ರ ಗಳಿಕೆಯತ್ತ ಸರಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆ, ಪರಿಸರ ಸಂವೇದನೆ, ಸಮಾಜಮುಖಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅರಿವುಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ಅಸಮತೋಲನವು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೌಲ್ಯನಿರಪೇಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಮಾನವೀಯ ಅಂಶಗಳಿಂದ ದೂರವಾಗುವ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದ ಮೂಲಕ ಸಮತೋಲನಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮನ್ವಯವೇ ಭವಿಷ್ಯದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

3. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯ

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯವು ಶಿಕ್ಷಣದ ತಾತ್ವಿಕ ಹಾಗೂ ರಚನಾತ್ಮಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮನ್ವಯವು ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗದೆ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ, ಕಲಿಕೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳ ಮರುವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಸಮಗ್ರ, ಜೀವನಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಚಿಂತನೆ ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಹಾಗೂ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿತವಾದಾಗ ಸಮತೋಲನಯುತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾದರಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯತೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ, ಯೋಗ, ವಾಸ್ತು, ಗಣಿತ, ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವು ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ವಿಷಯಗಳಾಗಿ ಅಲ್ಲದೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧಿತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ವಿಷಯಾಧಾರಿತ ವಿಭಾಗೀಕರಣದಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಸಮಗ್ರ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಆಯುರ್ವೇದವನ್ನು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಗಳೊಂದಿಗೆ, ಯೋಗವನ್ನು ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳೊಂದಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ತತ್ವ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಅಧ್ಯಯನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಸಮನ್ವಯವು ವಿಷಯವಸ್ತುವಿನ ಆಯ್ಕೆ, ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮರುಸಂರಚನೆಯನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಗುರು-ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ, ಅನುಭವಾಧಾರಿತ ಅಧ್ಯಯನ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಚಿಂತನಾ ಮನನದಂತಹ ವಿಧಾನಗಳು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆ ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೇವಲ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರಾಗದೆ, ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವವರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜನಪದ ಜ್ಞಾನಗಳಂತಹ ಸಮಾಜಮುಖಿ ಜ್ಞಾನ ಪರಂಪರೆಗಳನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಮಾನತೆ, ಶ್ರಮಗೌರವ, ನೈತಿಕತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯದಂತಹ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಅಡಗಿದ ಅಂಶಗಳಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಮೌಲ್ಯನಿರಪೇಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸಮತೋಲನಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ, ಸಂಶೋಧನಾ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಸಮನ್ವಯವು ದೇಶೀ ತತ್ವಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅವಲಂಬನೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು, ಭಾರತೀಯ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಚಿಂತನೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಇದು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯವು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಅದು ಜ್ಞಾನ, ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮನ್ವಯವೇ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಾಜದ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಸಮೃದ್ಧವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗುತ್ತದೆ.

4. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020: ಹೊಸ ದಿಕ್ಕು

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020 ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪುನರ್‌ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಹತ್ವದ ನೀತಿದಸ್ತಾವೇಜಾಗಿದೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಕಾಲಘಟ್ಟದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದ ವಿಷಯಕೇಂದ್ರಿತ, ಪರಿಣಾಮಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜ್ಞಾನಮಾದರಿಗಳ ಆಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ನವ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಈ ನೀತಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ NEP-2020 ಶಿಕ್ಷಣದ ದೇಶೀಕರಣ ಮತ್ತು ಸಮಗ್ರತೆಯತ್ತ ಸಾಗುವ ತಾತ್ವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ.

NEP-2020ರ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಗೆ ನೀಡಿರುವ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆದ್ಯತೆ. ಪಠ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಅಳವಡಿಸುವುದು, ಪ್ರಾಚೀನ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಯುಗೀನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ವಿಷಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವುದು ಈ ನೀತಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವ ಶಿಫಾರಸು ಜ್ಞಾನಗ್ರಹಣವನ್ನು ಸುಗಮಗೊಳಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ NEP-2020 ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಕಲೆ, ವಿಜ್ಞಾನ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ನಡುವಿನ ಕೃತಕ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಮುರಿದು, ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಸಮಗ್ರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ರಚನೆ, ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಬರವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ನೀತಿಮೂಲಕ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರುವುದು ಮಹತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ.

NEP-2020 ಸಂಶೋಧನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೊಸ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಅನುಭವ, ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ದೇಶೀ ತತ್ತ್ವಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇದು ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. National Research Foundation (NRF) ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಶಿಫಾರಸು ಸಂಶೋಧನಾ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕಾತ್ಮಕ ಬೆಂಬಲ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

NEP-2020ರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಹಲವು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ, ಪಠ್ಯವಸ್ತುವಿನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕೀಕರಣ, ಭಾರತೀಯ

ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಸಮಕಾಲೀನೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆ, ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ-ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಮನ್ವಯದ ಮೂಲಕ ಈ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಅವಕಾಶಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020 ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ತಾತ್ವಿಕ ಹಾಗೂ ನೀತಿಮೂಲಕ ದಿಕ್ಕನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗಮುಖಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗುವಂತೆ ರೂಪಿಸುವ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವೆಂದುವಾಗಿದೆ.

5. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯವು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಾದ ತಾತ್ವಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಕ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020 (NEP-2020)ಯ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೂಲಕ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೇವಲ ವಿಷಯಪರ ಜ್ಞಾನಸಂಪ್ರೇಷಣೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಮೀರಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಕತೆ ಬೇರುಗಳುಳ್ಳ, ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾಕೇಂದ್ರಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

1. ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಪುನರ್‌ರಚನೆಯ ಮೂಲಕ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ನೋಡದೇ, ಸಮಕಾಲೀನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ತಾತ್ವಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪರಿಸರ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶೀ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಆಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಹೊಸ ಅವಕಾಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ.
2. ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಧಾನಗಳ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪಠ್ಯವಿಮರ್ಶೆ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ, ಅನುಭವಾಧಾರಿತ ಜ್ಞಾನ, ವಾಚಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರಾಧ್ಯಯನಗಳಂತಹ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ವಿಧಾನಗಳು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ವಾಸ್ತವತೆಗೆ ಸಮೀಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು

ಬಹುಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

3. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಚನೆಗೆ ಈ ಸಮನ್ವಯವು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತಿದೆ. ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಭಾಷಾ ಮತ್ತು ಅನುವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಘಟಕಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಶೋಧನಾ ಪೀಠಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮೂಲಕ ಸಂಸ್ಕೃತಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಬಲ ಸಿಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕರು ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸಲು ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.
4. ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಷಯಗಳ ಆಯ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಪರಿವರ್ತನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಕೃಷಿ, ಆಯುರ್ವೇದ, ಯೋಗ, ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ, ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಗಳಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂಶೋಧನೆ ಸಮಾಜೋತ್ಪಾದಕವಾಗುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗುರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.
5. ಜ್ಞಾನಪ್ರಸರಣ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳ ರಚನೆ, ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವಂತೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ವಿಧಾನಗಳು ಸಂಶೋಧನಾ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯು ಸವಾಲುಗಳಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತರಬೇತಿಗೊಂಡ ತಜ್ಞರ ಕೊರತೆ, ಮಾನದಂಡೀಕರಣದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು, ಜಾಗತಿಕ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವೀಕಾರ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಅನುದಾನದ ಸಮರ್ಪಕ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಸವಾಲುಗಳಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ನೀತಿ-ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಮನ್ವಯ, ಗುಣಮಟ್ಟಾಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂವಾದದ ಮೂಲಕ ಈ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬಹುದು.

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯವು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬೌದ್ಧಿಕ ದಿಕ್ಕನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೋನ್ನತಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ಭಾರತವನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಧ್ವನಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

6. ಸವಾಲುಗಳು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯವು ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪರಿಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೂ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನವು ಅನೇಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಭವಿಷ್ಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದೇ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಕೀಲಿಕೈಯಾಗಿದೆ.

ತಾತ್ವಿಕ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ: ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪೌರಾಣಿಕ ಅಥವಾ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇನ್ನೂ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ IKS (Indian Knowledge System) ಅನ್ನು ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸುವಾಗ ಅದರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆ, ಸಮಕಾಲೀನ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಗೊಂದಲ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ, ತರ್ಕಬದ್ಧ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ತಯಾರಿ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿ: ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು, ಫ್ಯಾಕಲ್ಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂವಾದಗಳು ಈ ಸವಾಲನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಪಠ್ಯವಸ್ತು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಕೊರತೆ: ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು, ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಅನುವಾದಗಳು ಮತ್ತು ಡಿಜಿಟಲ್ ಅಧ್ಯಯನ ವಸ್ತುಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಇನ್ನೂ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧಕರು ಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಂವಾದ ನಡೆಸಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಅನುವಾದ ಯೋಜನೆಗಳು, ಓಪನ್ ಆಕ್ಸೆಸ್ ಡಿಜಿಟಲ್ ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳು ಮತ್ತು AI (ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ) ಆಧಾರಿತ ಭಾಷಾ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಬಹುದು.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಮಾನದಂಡೀಕರಣ: ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಮಾನದಂಡಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಉಲ್ಲೇಖ ಪದ್ಧತಿ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಸ್ವೀಕಾರ್ಯತೆ ಕುರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಸ್ಥಳೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಲೇ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನದಂಡಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತಹ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು

ರೂಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಸವಾಲುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಭವಿಷ್ಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ವಿಶಾಲವಾಗಿವೆ. NEP-2020 ಒದಗಿಸಿರುವ ನೀತಿಮೂಲಕ ಬೆಂಬಲ, ಬಹುಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾಕೇಂದ್ರಿತ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವು ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನ ಸಂವಾದಕ್ಕೆ ತರಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಭಾರತೀಯ ಅನುಭವದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ತತ್ವಗಳು, ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾದ ಪರಿಸರ ಸಂಕಟ, ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಕುಸಿತ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಲ್ಲವು.

ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೃತಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ (AI), ಡಿಜಿಟಲ್ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸರಣಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನವು ಕೇವಲ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜಾಗತಿಕ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಂಪತ್ತಾಗಿಯೂ ಗುರುತಿಸಲ್ಪಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಸವಾಲುಗಳು ಗಂಭೀರವಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರ ಯೋಜನೆ, ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ನೀತಿ-ಅನುಷ್ಠಾನದ ಸಮನ್ವಯದ ಮೂಲಕ ಅವಕಾಶಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು. ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಯೋಜನೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ, ಸಂಶೋಧನಾಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯವು ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಪುನರ್‌ರಚನೆಯಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿಯೇ ಮೂಲಭೂತ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ವಸಾಹತುಶಾಹಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ರೂಪುಗೊಂಡ ವಿಷಯಕೇಂದ್ರಿತ ಹಾಗೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆಧಿಪತ್ಯದ ಜ್ಞಾನಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಮೀರಿ, ಭಾರತೀಯ ಅನುಭವ, ತತ್ವ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಾತ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಅನುಭವಾಧಾರಿತ ನೆಲೆ ಹೊಂದಿದ ಸಮಗ್ರ ಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜೋತ್ಪಾದಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. NEP-2020 ಈ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನೀತಿಮೂಲಕ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳು,

ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾಕೇಂದ್ರಿತ ಅಧ್ಯಯನಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ವೇದಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದೆ.

ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮನ್ವಯವು ದೇಶೀ ತತ್ತ್ವ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು, ಜ್ಞಾನ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಸಮಾಜದ ನೈಜ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ, ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಇದು ತೆರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ತರಬೇತಿ, ಪಠ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಲಭ್ಯತೆ, ಮಾನದಂಡೀಕರಣ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಸ್ವೀಕಾರ್ಯತೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಎದುರಿಸದೆ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದ ಸಂಯೋಜನೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೇವಲ ಉದ್ಯೋಗಮುಖಿ ಸಾಧನವಾಗಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಮೌಲ್ಯಧಾರಿತ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟ ಮತ್ತು ಮಾನವಕೇಂದ್ರಿತ ಜ್ಞಾನಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸಮಗ್ರ ನೀತಿ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅಂತರಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಿದಲ್ಲಿ, ಭಾರತೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾಗತಿಕ ಜ್ಞಾನಲೋಕಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020, ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ.
2. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020 ಒಂದು ನೋಟ, ಡಾ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ನವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು- 2022.
3. ಭಾಷಾ ಅಧ್ಯಯನ: ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಬಿ., ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು-2022.
4. ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿನಿಯಮ-2022, ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು-2023.
5. ಎನ್.ಸಿ.ಇ.ಆರ್.ಟಿ., ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಶನ್ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ (IX-XII), NCERT, ನವದೆಹಲಿ.
6. ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕುರಿತ ಲೇಖನಗಳು, ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್, ಪ್ರಜಾವಾಣಿ, ಉದಯವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಆಯ್ದ ಸಂಪಾದಕೀಯಗಳು.
7. UNESCO Report (2021) – The Role of Mother Tongue in Education.
8. <https://www.prajavani.net/education-career/education/digital-media-education-social-network-880240.html>
9. <https://www.encyclopedia.com/science/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/science-technology-and-literature>
10. <https://sikkimexpress.com/news-details/literature-in-the-age-of-social-media>
11. <https://online.maryville.edu/blog/what-is-digital-media/>

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.